

Petite grammaire

Artikler

- § 1 Ubestemt artikel
- § 2 Bestemt artikel
- § 3 à + bestemt artikel
- § 4 de + bestemt artikel

Substantiver

- § 5 Maskulinum og femininum
- § 6 Pluralis -s
- § 7 Pluralis -x
- § 8 Pluralis -aux

Adjektiver

- § 9 Placering i forhold til substantivet
- § 10 Regelmæssig bøjning i singularis
- § 11 Uregelmæssig bøjning i singularis
- § 12 Regelmæssig bøjning i pluralis
- § 13 Uregelmæssig bøjning i pluralis
- § 14 Gradbøjning

Pronomener

- § 15 Subjektsformerne
- § 16 Objektsformerne
- § 17 De possessive pronomener
- § 18 De relative pronomener qui og que

Nægtelser

- § 19 Nægtelser i tale- og skriftsprog

Spørgsmål

- § 20 Ja- og nejspørgsmål
- § 21 Spørgsmål med spørgeord

Præpositioner

- § 22 ... som svarer til det danske *i*
- § 23 ... som svarer til det danske *på*
- § 24 ... som svarer til det danske *til*
- § 25 ... som svarer til det danske *om*
- § 26 ... som angiver en konkret placering eller retning

Verber

- § 27 De regelmæssige verber
- § 28 parler
- § 29 finir
- § 30 vendre
- § 31 De uregelmæssige verber
- § 32 avoir
- § 33 être
- § 34 aller
- § 35 faire
- § 36 prendre
- § 37 mettre

Artikler

Artiklen er en fast del af substantivet, som den altid står foran. Den viser, om substantivet er hankøn eller hunkøn. Artiklen viser også, om substantivet er ental eller flertal, og om det er bestemt eller ubestemt form.

§1 Ubestemt artikel

un garçon • une fille des garçons • des filles

en hedder på fransk **un** eller **une**.

et hedder på fransk **un** eller **une**.

un står foran substantiver i maskulinum, fx **un** garçon, **un** ordinateur.

une står foran substantiver i femininum, fx **une** fille, **une** pomme.

des står foran substantiver i pluralis, fx **des** garçons, **des** filles.

<i>maskulinum</i>	<i>femininum</i>	<i>maskulinum</i>	<i>femininum</i>
un garçon <i>en dreng</i>	une fille <i>en pige</i>	des garçons <i>dreng</i>	des filles <i>piger</i>
un timbre <i>et frimærke</i>	une pomme <i>et æble</i>	des timbres <i>frimærker</i>	des pommes <i>æbler</i>
un oiseau <i>en fugl</i>	une orange <i>en appelsin</i>	des oiseaux <i>fugle</i>	des oranges <i>appelsiner</i>

Den ubestemte artikel i pluralis **des** findes ikke på dansk. **Des** angiver en ubestemt mængde og kan ofte erstattes af *noget* eller *nogle*:

Je mange **des** pommes et **des** bananes le matin.
Jeg spiser (*nogle*) æbler og (*nogle*) bananer om morgenen.

Bemærk!

Vær opmærksom på, at udtalen af **des** ændres, når det efterfølges af en vokallyd, fx **des** oiseaux [de zwa 'zo].

§2 Bestemt artikel

le garçon • **la** fille • **l'**ordinateur • **les** pommes

Den bestemte artikel hedder:

le foran et substantiv i maskulinum i singularis, fx **le** garçon, **le** vélo.

la foran et substantiv i femininum i singularis, fx **la** fille, **la** fraise.

l' foran vokal og stumt h (= foran vokallyd), fx **l'**eau, **l'**homme.

les foran substantiver i pluralis, fx **les** garçons, **les** filles.

<i>maskulinum</i>	<i>femininum</i>	<i>foran vokallyd</i>	<i>pluralis</i>
le garçon <i>drengen</i>	la fille <i>pigen</i>	l' eau <i>vandet</i>	les garçons <i>drengene</i>
le vélo <i>cyklen</i>	la fraise <i>jordbærret</i>	l' homme <i>manden</i>	les filles <i>pigerne</i>

Bestemt artikel anvendes

– ved **genitiv**:

Je suis **la** copine de Sophie. *Jeg er Sophies veninde.*
Patrick est **le** frère de Lisa. *Patrick er Lisas bror.*

– ved **studier** og **sprog**:

J'étudie **le** français. *Jeg studerer fransk.*
Tu comprends l'espagnol ? *Forstår du spansk?*

– ved navne på **verdensdele**, **lande**, **floder**, **bjerge** og **have**:

J'aime bien l'Europe, mais je préfère **les** États-Unis.
Jeg kan godt lide Europa, men jeg foretrækker USA.

Je connais bien la France et le Portugal.
Jeg kender Frankrig og Portugal godt.

Je fais du ski dans les Alpes.
Jeg står på ski i Alperne.

Bemærk!

1. Det kaldes élimination, når **le** og **la** mister deres vokal og får formen **l'**.
2. Vær opmærksom på, at udtalen af **les** ændres, når det efterfølges af en vokallyd, fx **les** enfants [le zɑ̃ fɑ̃], **les** hôtels [le zo tɛl].

<i>i og til foran et land hedder</i>	<i>hvis landet er</i>	<i>eksempler</i>
en	<i>f</i>	en France en Belgique en Suède
au (à + le)	<i>m</i>	au Danemark au Portugal au Mexique au Sénégal
aux (à + les)	<i>pluralis</i>	aux États-Unis aux Pays-Bas aux Îles Canaries

Bemærk!

1. Langt de fleste lande er hunkøn (*femininum*).
2. Vær opmærksom på, udtalen ved lande der begynder med vokal, fx **en** Italie [ɑ̃ ni ta. li]
3. Byer har ingen artikel, fx il habite **à Paris** (*han bor i Paris*).

§3 à + bestemt artikel

Je parle **au** prof. *Jeg taler med læreren.*

à + le → au

Je parle **aux** profs. *Jeg taler med lærerne.*

à + les → aux

§4 de + bestemt artikel

Je parle **du** prof. *Jeg taler om læreren.*

de + le → du

Je parle **des** profs. *Jeg taler om lærerne.*

de + les → des

Substantiver

Substantiver er ord for ting, begreber, dyr og personer. Fx stol, glæde, hund, dreng.

§5 Maskulinum eller femininum

garçon *m* • fille *f*

Franske substantiver er enten maskulinum eller femininum. Hvordan ved man, om et substantiv er maskulinum eller femininum? Nogle gange fremgår det af ordets betydning:

un garçon (*en dreng*) • **une** fille (*en pige*)

Når det drejer sig om ting eller begreber, er det sværere. For det meste må man simpelthen lære sig om et ord er maskulinum eller femininum samtidig med at man lærer selve ordet. Der findes dog visse regler:

ord med endelsen	har kønnet	eksempler
-eu/-eau	<i>m</i>	un jeu (<i>et spil</i>), un drapeau (<i>et flag</i>), un bateau (<i>en båd, et skib</i>)
-isme	<i>m</i>	le racisme
-oir	<i>m</i>	un rasoir (<i>en barberskraber</i>)
-ment	<i>m</i>	un instrument
-sion/-tion	<i>f</i>	une discussion, une station
-ance/-ence	<i>f</i>	une ambulance, une compétence
-té	<i>f</i>	la vérité (<i>sandheden</i>)
-ette/-esse	<i>f</i>	une recette (<i>en opskrift</i>), la politesse (<i>høflighed</i>)

Bemærk!

1. De fleste substantiver, som ender på **-e**, er femininum, fx **une** pomme, **la** France. Men, pas på, der er mange undtagelser, fx **un** groupe, **un** livre.
2. Træer er altid maskulinum, fx **un** pommier, **le** citronnier.
3. Biler er normalt femininum, fx **une** Renault, **une** Peugeot.

§6 Pluralis-s

un garçon • deux garçons

På fransk udtales substantiverne ens i singularis og pluralis.

Den almindeligste pluralisendelse er **-s**, fx deux garçons. Dette **-s** udtales altså ikke.

un Anglais • deux Anglais

une croix • deux croix

un nez • deux nez

Hvis substantivet i forvejen ender på **-s**, **-x** eller **-z**, får det ikke tilføjet **-s**.

§7 Pluralis-x

un château • deux châteaux

un jeu • deux jeux

Hvis substantivet ender på **-eau** / **-eu**, tilføjes endelsen **-x**, men du kan stadig ikke høre forskel på ental og flertal.

§8 Pluralis-aux

un animal • trois animaux

Hvis substantivet ender på **-al**, ændres endelsen til **-aux**.

Husk undtagelserne:

un bal • des bals

et bal • baller

un festival • des festivals

en festival • festivaller

un carnaval • des carnivals

et karneval • karnevaller

Og de uregelmæssige – og her kan du høre forskel på udtalen i singularis og pluralis:

un œil • des yeux

et øje • øjne

un travail • des travaux

et arbejde • flere arbejder

Adjektiver

Adjektiver er ord, som beskriver, hvordan nogen eller noget er eller ser ud. Man kan også sige, at adjektiver beskriver egenskaber ved substantiver og pronomener.

§9 Placering i forhold til substantivet

un livre français	<i>en fransk bog</i>
un chapeau rouge	<i>en rød hat</i>
un tableau intéressant	<i>et interessant billede</i>

Adjektivernes normale plads er efter det substantiv, som de beskriver.

Disse ti korte og almindeligt brugte adjektiver står, modsat hovedreglen, foran det substantiv som de beskriver:

<i>maskulinum</i>	<i>femininum</i>		<i>eksempler</i>
bon	bonne	<i>god</i>	un bon livre
mauvais	mauvaise	<i>dårlig</i>	une mauvaise journée
beau	belle	<i>pæn, smuk</i>	un beau garçon
grand	grande	<i>stor, høj</i>	une grande fille
petit	petite	<i>lille</i>	un petit chien
gros	grosse	<i>tyk</i>	une grosse chatte
jeune	jeune	<i>ung</i>	un jeune homme
vieux	vieille	<i>gammel</i>	une vieille femme
nouveau	nouvelle	<i>ny</i>	un nouveau stylo
joli	jolie	<i>pæn, køn</i>	une jolie femme

§10 Regelmæssig bøjning i singularis

Manuel est blond. • Marie est blonde.

Adjektivet bøjes i køn og tal efter det substantiv eller navn, det siger noget om. Det kaldes kongru-ens. For at anvende et adjektiv i femininum tilføjes et **-e** til maskulinumformen (grundformen). Meget ofte ændrer dette ikke udtalen, fx gai, gaie [ge]. Nogle gange ændres udtalen dog, fx petit [pə ti], petite [pə tit].

Le sac est rouge. • La jupe est rouge.

Hvis et adjektiv ender på **-e** i grundformen, tilføjes *ikke* et **-e** i femininumformen.

§11 Uregelmæssig bøjning i singularis

intellectuel • intellectuelle italien • italienne

Nogle adjektiver får dobbelt slutkonsonant foran femininumendelsen **-e**. Det gælder især ved adjektiver, der ender på **-el** og **-ien**. Det gælder også gentil - gentille, bon - bonne, gros - grosse.

amoureux • amoureuse

Adjektiver som ender på **-eux** i grundformen får **-euse** i femininum.

sportif • sportive

Adjektiver der ender på **-f** i grundformen får **-ve** i femininum.

premier • première

Adjektiver der ender på **-ier** i grundformen får **-ière** i femininum.

beau • bel nouveau • nouvel vieux • vieil

Adjektiverne **beau**, **nouveau** og **vieux** bøjes uregelmæssigt. De har en dobbeltform foran substantiver, der begynder med vokallyd. Se skemaet herunder:

<i>maskulinum</i>	
<i>singularis</i>	<i>pluralis</i>
le beau jardin	les beaux jardins
le bel arbre	les beaux arbres
le nouveau prof	les nouveaux profs
le nouvel élève	les nouveaux élèves
un vieux restaurant	des vieux restaurants
un vieil hôpital	des vieux hôpitaux
<i>femininum</i>	
<i>singularis</i>	<i>pluralis</i>
la belle maison	les belles maisons
la belle école	les belles écoles
une nouvelle chanteuse	des nouvelles chanteuses
une nouvelle actrice	des nouvelles actrices
une vieille femme	des vieilles femmes
une vieille église	des vieilles églises

Bemærk!

I maskulinum pluralis bruges altid beaux, nouveaux, vieux.

§12 Adjektivernes regelmæssige bøjning pluralis

Ils sont blonds. • Elles sont blondes.

For at anvende et adjektiv i pluralis, tilføjes **-es** eller **-s** til grundformen.

§13 Adjektivernes uregelmæssige bøjning pluralis

un film anglais • trois films anglais

Adjektiver som slutter på **-s** eller **-x** ændrer sig ikke i pluralisformen.

un film international • des film internationaux

Adjektiver som slutter på **-al** ændrer sig i pluralis til **-aux**.

le nouveau film • les nouveaux films

le beau garçon • les beaux garçons

Adjektiverne **nouveau** og **beau** får **-x** i maskulinum pluralis (se skema i §11).

§14 Gradbøjning

Adjektiver kan gradbøjes. Man skelner mellem tre niveauer:

positiv	komparativ	superlativ
stærk	stærkere	stærkest
stor	større	størst

fort • **plus** fort • **le plus** fort

Fransk danner komparativ ved at sætte **plus** foran adjektivet. Superlativ dannes ved at sætte bestemt artikel (**le, la, les**) foran **plus** og adjektivet.

Nicolas est **fort**.

Nicolas er stærk.

Maxime est **plus** fort.

Maxime er stærkere.

Lucas est **le plus** fort.

Lucas er stærkest.

Léa est **la plus** forte.

Léa er stærkest.

Maxime et Lucas sont **les plus** forts.

Maxime og Lucas er stærkest.

Bemærk!

Selve adjektivet (**fort**) kongruensbøjes som sædvanligt på alle tre niveauer.

bon • meilleur • le meilleur

Visse adjektiver bøjes uregelmæssigt, fx **bon**.

Le Bistro est un **bon** restaurant.

Le Bistro er en god restaurant.

Le Moulin est **meilleur**.

Le Moulin er bedre.

Le Gourmet est **le meilleur**.

Le Gourmet er bedst.

plus fort que • aussi fort que

Maxime est **plus** fort **que** Nicolas.

Maxime er stærkere end Nicolas.

Pierre est **aussi** fort **que** Maxime.

Pierre er lige så stærk som Maxime.

Læg mærke til oversættelsen af **que** i de to eksempler ovenfor.

Pronomener

Et pronomen er et ord, som bruges i stedet for et substantiv, fx Her er Emma – *hun* er sød.
Se hunden – *den* er sort.

§15 Personlige pronomener som subjekt

Je regarde la télé. • **Il** parle au téléphone.

Personlige pronomener kan stå som subjekt eller objekt (eller dativobjekt) i en sætning. Her står de personlige pronomener som subjekt. Subjektet står foran verbalet – ligesom på dansk.

subjekt	eksempler
je / j' <i>jeg</i>	Je regarde souvent la télé. <i>Jeg ser tit fjernsyn.</i>
tu <i>du</i>	Tu travailles beaucoup. <i>Du arbejder meget.</i>
il <i>han, den, det</i>	Il parle au téléphone. <i>Han taler i telefon.</i>
elle <i>hun, den, det</i>	Elle est belle. <i>Hun er smuk.</i>
on <i>vi, man</i>	On est d'accord. <i>Vi er enige.</i>
nous <i>vi</i>	Nous chantons le matin. <i>Vi synger om morgenen.</i>
vous <i>I, De</i>	Vous êtes gentils. <i>I er søde (venlige).</i>
ils <i>de</i>	Ils jouent au foot. <i>De (fx drengene) spiller fodbold.</i>
elles <i>de</i>	Elles parlent ensemble. <i>De (fx pigerne) taler sammen.</i>

Bemærk!

1. **Je** mister sit –e, når verbalet begynder med en vokallyd. Det kaldes élision, fx *J'habite à Paris. J'aime la ville.*
2. **Tu** anvendes, når man taler med jævnældrende man kender.
3. **Il / elle** og **ils / elles** kan dække over både personer, dyr, ting og begreber, fx *J'ai un frère. Il s'appelle Marc.* – *Tu vois le chat ? Il mange une souris.* – *Où sont mes clés ? Elles sont là.*
4. I talesprog anvendes **on** i stedet for **nous**, fx *On y va ? Skal vi gå?*
5. I Frankrig anvender man tiltaleformen **vous** til voksne man ikke kender, fx i forretninger, i bus og tog, på gaden, osv. – fx *Vous avez l'heure ? Ved De, hvad klokken er?*

§16 Personlige pronomener som objekt

Il voit une femme. • Il **la** voit.

Objektet i en sætning fortæller **hvem** eller **hvad** nogen (dvs. subjektet) ser, har, gør eller kan lide. Når objektet er et personligt pronomen, placeres det foran verbalet – til forskel fra dansk.

<i>fransk</i>			<i>dansk</i>		
<i>subjekt</i>	<i>objekt</i>	<i>verbal</i>	<i>subjekt</i>	<i>verbal</i>	<i>objekt</i>
Il	me	voit.	Han	ser	mig.
	te				dig.
	le				ham, den, det.
	la				hende, den, det.
	nous				os.
	vous				jer, dem.
	les				dem.

Bemærk!

Når **me**, **te**, **le**, **la** står foran verber, der begynder med en vokal, ændres de til **m'**, **t'**, **l'**:

Il **m'**aime. *Han elsker mig.*

Je **t'**écoute. *Jeg lytter til dig.*

Ved nægtelser står både objektspronomet og verbalet mellem **ne ... pas** :

Je **ne la** connais *pas*. *Jeg kender hende ikke.*

Il **ne m'**écoute *jamais*. *Han lytter aldrig til mig.*

Læs mere om nægtelser i §19.

§17 Possessive pronomener

Voici **mon** frère, **ma** sœur et **mes** parents.

Et possessivt pronomen retter sig i køn og tal efter det substantiv, som det hører sammen med. Det kaldes kongruens.

<i>singularis</i>			<i>pluralis</i>		
<i>maskulinum</i>		<i>femininum</i>	<i>maskulinum + femininum</i>		
mon min	frère (bror)	ma min	mes mine	parents (forældre)	
ton din		ta din	tes dine		
son hans		sa hans	ses hans		
hendes		hendes	hendes		
sin		sin	sine		
notre vores		notre vores	nos vores		
votre jeres		votre jeres	vos jeres		
Deres		Deres	Deres		
leur deres		leur deres	leurs deres		

§18 De relative pronomener *qui* og *que*

Tu as un ami **qui** parle français. Du har en ven, som taler fransk.
 Tu as un ami **que** je connais bien. Du har en ven, som jeg kender godt.

De relative pronomener **qui** og **que** indleder relativitysætninger og svarer til de danske ord *som* og *der*.

Tu as un ami **qui** parle français. Du har en ven, som taler fransk.
 J'ai un ami **qui** aime jouer aux boules. Jeg har en ven, som elsker at spille boules.

Her er det relative pronomen subjekt i sætningen. Så bruger man **qui**!

Tu as un ami **que** je connais bien. Du har en ven, (som) jeg kender godt.
 J'ai un ami **que** tu aimes beaucoup. Jeg har en ven, (som) du elsker højt.

Her er det relative pronomen objekt i sætningen. Så bruger man **que**!

Bemærk!

- På dansk kan man udelade *som/der*, når det står som objekt i sætningen. På fransk skal det relative pronomen altid medtages.
- Læg mærke til, at *que* bliver til *qu'* når det står foran vokal, fx *Voici la fille qu'il aime beaucoup.*
Her er pigen, (som) han elsker højt.

Nægtelser

§19 Nægtelser i tale- og skriftsprog

ne ... pas	ikke	ne ... rien	ingenting
ne ... plus	ikke mere, længere	ne ... jamais	aldrig
ne ... personne	ingen	ne ... que	kun

Fransk har såkaldt dobbelt nægtelse. Negationen skal stå på hver side af verbalet (udsagnsleddet) med **ne** først.

Marie ne danse pas .	<i>Marie danser ikke.</i>
Alain ne joue plus à la guitare.	<i>Alain spiller ikke mere guitar.</i>

Hvis verbalet er sammensat af et hjælpeverbum og et hovedverbum, står **ne ... pas** rundt om det første verbum – det personbøjede verbum:

Je n'ai pas joué au foot cette semaine.	<i>Jeg har ikke spillet fodbold denne uge.</i>
Tu n'as pas vu le match.	<i>Du så ikke kampen.</i>
Il ne va pas jouer au foot ce soir.	<i>Han skal ikke spille fodbold i aften.</i>

Bemærk!

1. Hvis verbalet begynder med vokallyd, bliver ne til **n'**.

Je n'ai pas de frère.	<i>Jeg har ikke nogen bror.</i>
Ils n'habitent plus à Copenhague.	<i>De bor ikke længere i København.</i>

2. Når man skriver, skal man altid bruge dobbelt nægtelse. Men i almindeligt talesprog bruges første del af nægtelsen aldrig.

J'aime pas le café.	<i>Jeg kan ikke lide kaffe.</i>
Je parle pas allemand.	<i>Jeg taler ikke tysk.</i>

Spørgsmål

§20 Ja/nej-spørgsmål

Man kan stille det samme spørgsmål på tre forskellige måder.

Tu veux danser ?

Direkte ordstilling (dvs. subjekt før verbal) og med stigende intonation til sidst.

Tu veux danser ?	Vil du danse?
Sophie a mal aux pieds ?	Har Sophie ondt i fødderne?
Tu vas souvent à l'entraînement ?	Går du tit til træning?

Est-ce que tu veux danser ?

Est-ce que + direkte ordstilling.

Est-ce que tu veux danser ?	Vil du danse?
Est-ce que tes profs sont sympas ?	Er dine lærere søde?

Læg mærke til at **-e** forsvinder i **que** når det næste ord begynder med vokal.

Est-ce qu' elle a mal aux pieds ?	Har hun ondt i fødderne?
Est-ce qu' il s'appelle Jean-Claude ?	Hedder han Jean-Claude?

Veux-tu danser ?

Omvendt ordstilling (dvs. verbal før subjekt ligesom på dansk).

Denne ordstilling kan bruges, hvis subjektet er et personligt pronomen (je, tu, il, elle, on, nous, vous, ils, elles). Læg mærke til, at der skal være bindestreg mellem verbum og pronomen.

Veux-tu danser ?	Vil du danse?
Est-il malade ?	Er han syg?

§21 Spørgsmål med spørgeord

Comment rentrez-vous ?

Spørgeordet kan indlede spørgsmålet. Der kan både være direkte og omvendt ordstilling.

Pourquoi tu pleures ? (direkte)	<i>Hvorfor græder du?</i>
Comment on dit... ? (direkte)	<i>Hvordan siger man ...?</i>
Comment rentrez-vous ? (omvendt)	<i>Hvordan kommer I hjem?</i>
Qui sont-ils ? (omvendt)	<i>Hvem er de?</i>
Où est ton stylo ? (omvendt)	<i>Hvor er din kuglepen?</i>

C'est **quelle** page ?

Spørgeordet kan også stå inde i sætningen eller til sidst. Så har sætningen stigende intonation.

Tu habites où ?	Hvor bor du?
C'est quelle page ?	Hvilken side er det?
C'est quand , ton anniversaire ?	Hvornår er det din fødselsdag?

qui	<i>hvem</i>	quand	<i>hvornår</i>
que	<i>hvad</i>	comment	<i>hvordan</i>
qu'est-ce que	<i>hvad</i>	combien	<i>hvor meget/mange</i>
quel	<i>hvilken</i>	pourquoi	<i>hvorfor</i>
où	<i>hvor</i>		

Præpositioner

Præpositioner er ord, der i deres grundbetydning fortæller noget om placering, men de kan også fortælle noget om tid, sted/retning og relation, fx Tu arrives **avant** moi, Caroline habite à Bordeaux, Benjamin joue **avec** ses copains.

§22 Præpositioner som svarer til det danske i

i Paris • i Mexico • i tasken • i ryggen • i skole • i januar • i to år

Byer, lande, verdensdele

J'habite **à** Copenhague. *Jeg bor i København.*
Tu habites **à** Paris. *Du bor i Paris.*

à bruges ved byer.

Il est **au** Danemark. *Han er i Danmark.*
Elle est **au** Mexique. *Hun er i Mexico.*

au bruges ved lande i maskulinum.

On est **en** France. *Vi er i Frankrig.*
Vous êtes **en** Europe. *I er i Europa.*

en bruges ved lande i femininum og verdensdele.
Bemærk i øvrigt skemaet øverst på side 4.

Placering og sted

Le mobile est **dans** le sac. *Mobilen er i tasken.*
Il est **dans** la voiture. *Han er i bilen.*

dans bruges i betydningen i/indeni.

J'ai mal **au** dos. *Jeg har ondt i ryggen.*
Tu as mal **à la** gorge. *Du har ondt i halsen.*

à + bestemt artikel + kropsdel bruges for at sige, hvor man har ondt.

Il est à l'école. *Han er i skole.*
 Il travaille **au** supermarché. *Han arbejder i supermarkedet.*

à + bestemt artikel + sted bruges, når man vil sige, hvor man er henne.

Tidsudtryk

En janvier on a eu beaucoup de neige. *I januar var der meget sne.*

en bruges foran navne på måneder.

J'ai habité à New York **pendant** deux ans. Maintenant, j'habite à Boston.
Jeg har boet i New York i to år. Nu bor jeg i Boston.

pendant bruges som svar på spørgsmålet *Hvor længe?* Handlingen er afsluttet – 'jeg' bor ikke længere i New York.

Émile habite à New York **depuis** cinq ans et il adore la grande ville.
Émile har boet i New York i 5 år og han elsker storbyen.

depuis bruges som svar på spørgsmålet *Hvor længe?* Handlingen er ikke afsluttet – Émile bor stadig i New York.

Au 20e siècle, on a eu deux guerres mondiales.
I det 20. århundrede var der to verdenskrige.

au bruges for at angive et århundrede.

§23 Præpositioner som svarer til det danske *på*

på taget • på gaden • på værelset • på stranden • på fransk • på torsdag

Placering

Il y a trois oiseaux **sur** le toit. *Der er tre fugle på taget.*

sur bruges i betydningen *på/ovenpå*.

Il y a du monde **dans** la rue. *Der er mange mennesker på gaden.*
 Il est **dans** sa chambre *Han er på sit værelse.*

dans bruges om afgrænsede områder.

On a rendez-vous **au** café, et puis **à** la plage.
Vi mødes på caféen, og derefter på stranden.

à + bestemt artikel + sted bruges, når man vil sige, hvor man er henne.

Tid og måde

Il me parle **en** anglais et je réponds **en** français.
Han taler til mig på engelsk, og jeg svarer på fransk.

en bruges for at angive det sprog man taler.

À jeudi ! *Vi ses på torsdag.*

à bruges for at angive en ugedag. Men bemærk denne faste vending, hvor præpositionen ikke er med:

On joue au foot jeudi ? *Skal vi spille fodbold på torsdag?*

§24 Præpositioner som svarer til det danske *til*

til London • til Portugal • til lægen • til dig

Ved geografiske navne

Je vais **à** Londres. *Jeg tager til London.*

à bruges ved byer.

Cet été, je vais **au** Portugal. *Til sommer tager jeg til Portugal.*

au bruges ved lande som er maskulinum.

Cet été, je vais **en** Europe. *Til sommer tager jeg til til Europa.*

en bruges ved verdensdele, lande som er femininum.

Il part **pour** la Suisse. *Han tager til Schweiz.*

pour bruges i betydningen til i forbindelse med verbet *partir*.

Andre anvendelser

Il écrit **à** Emilie. *Han skriver til Emilie.*

à bruges i betydningen *til* i forbindelse med verbet **écrire**.

Il va **chez** le docteur. *Han tager til lægen.*
Je vais **chez** ma copine. *Jeg tager hjem til min veninde.*

chez bruges i betydningen *hen/hjem til* nogen.

J'ai un cadeau **pour** toi. *Jeg har en gave til dig.*

pour bruges for at sige, at man har noget til nogen.

§25 Præpositioner som svarer til det danske *om*

om ti minutter • om torsdagen • det handler om

Le train arrive **dans** 10 minutes / **dans** deux heures.
Toget kommer om 10 minutter/om to timer.

dans bruges for at sige, hvornår noget sker.

Je joue au foot **le** jeudi. *Jeg spiller fodbold om torsdagen.*
Je lis le journal **le** matin. *Jeg læser avis om morgenen.*

le (bestemt artikel) bruges for at angive, at noget sker på en fast ugedag eller på faste tidspunkter af døgnet.

Le film parle **de** deux filles marocaines.
Filmen handler om to marokkanske piger.

de bruges i betydningen *handler om*.

§26 Oversigt over præpositioner

Præpositioner som angiver en konkret placering eller retning

à côté de	<i>ved siden af</i>
à droite de	<i>til højre for</i>
à gauche de	<i>til venstre for</i>
au-dessous de	<i>neden under</i>
au-dessus de	<i>oven over</i>
derrière	<i>bag ved</i>
devant	<i>foran</i>
entre	<i>mellem</i>
près de	<i>nær ved/tæt på</i>
sous	<i>under</i>
vers	<i>mod</i>

Præpositioner som angiver tid og relation

avant	<i>før</i>
après	<i>efter</i>
depuis	<i>siden, i</i>
avec	<i>med</i>
pendant	<i>mens, under (tid), i</i>
sans	<i>uden</i>

Verber

Verber er ord, som fortæller, hvad nogen gør, eller hvad der sker.

§27 De regelmæssige verber

1. bøjningsverber ender på **-er** fx parler, danse, jouer.
2. bøjningsverber ender på **-ir** fx finir, choisir, grandir.
3. bøjningsverber ender på **-re** fx vendre, répondre, rendre.

Verber som bøjes efter faste regler, kaldes regelmæssige. Langt de fleste franske verber er regelmæssige og ender på **-er** i grundformen (1. bøjning). Et mindre antal regelmæssige verber ender på **-ir** eller **-re** i grundformen (2. og 3. bøjning). De regelmæssige verber inddeles altså i 3 grupper, som bøjes efter hver deres faste bøjningsmønster.

Verberne vises på de følgende sider i *présent*, *passé composé*, *imparfait*, *futur proche* og *impératif*. Det er de tider, du får mest brug for, når du skal tale og skrive fransk.

Impératif (bydeform) anvendes, når man beordrer eller opfordrer en eller flere til at gøre noget:

Mange ta pomme !	<i>Spis dit æble!</i>
Mangez vos pommes !	<i>Spis jeres æbler!</i>

Fransk har en særlig bydeform, som bruges til at opfordre til at gøre noget sammen:

Jouons au foot !	<i>Lad os spille fodbold!</i>
------------------	-------------------------------

§28 Parler

présent

je parle
tu parles
il, elle, on parle
nous parlons
vous parlez
ils, elles parlent

passé composé

j'ai parlé
tu as parlé
il, elle, on a parlé
nous avons parlé
vous avez parlé
ils, elles ont parlé

impératif

parle

parlons
parlez

imparfait

je parlais
tu parlais
il, elle, on parlait
nous parlions
vous parliez
ils, elles parlaient

futur proche

je vais parler
tu vas parler
il, elle, on va parler
nous allons parler
vous allez parler
ils, elles vont parler

§ 29 Finir

présent

je finis
tu finis
il, elle, on finit
nous finissons
vous finissez
ils, elles finissent

passé composé

j'ai fini
tu as fini
il, elle, on a fini
nous avons fini
vous avez fini
ils, elles ont fini

impératif

finis

finissons
finissez

imparfait

je finissais
tu finissais
il, elle, on finissait
nous finissions
vous finissiez
ils, elles finissaient

futur proche

je vais finir
tu vas finir
il, elle, on va finir
nous allons finir
vous allez finir
ils, elles vont finir

§30 Vendre

<i>présent</i>	<i>passé composé</i>	<i>impératif</i>
je vends	j'ai vendu	
tu vends	tu as vendu	vends
il, elle, on vend	il, elle, on a vendu	
nous vendons	nous avons vendu	vendons
vous vendez	vous avez vendu	vendez
ils, elles vendent	ils, elles ont vendu	
<i>imparfait</i>	<i>futur proche</i>	
je vendais	je vais vendre	
tu vendais	tu vas vendre	
il, elle, on vendait	il, elle, on va vendre	
nous vendions	nous allons vendre	
vous vendiez	vous allez vendre	
ils, elles vendaient	ils, elles vont vendre	

§31 De uregelmæssige verber

De verber som ikke overholder bøjningsreglerne for de regelmæssige verber, kaldes uregelmæssige. De kan være uregelmæssige på flere forskellige måder. Derfor er man nødt til at lære dem et ad gangen. De er mest uregelmæssige i præsens.

Der er egentlig ikke så mange uregelmæssige verber på fransk, men nogle af dem har man brug for hele tiden, fx **avoir** (have/få), **être** (være/blive), **aller** (gå/rejse), **faire** (gøre/lave), **prendre** (tage) og **mettre** (tage på/sætte/lægge). Disse verber kan du se bøjet på de følgende sider.

§32 avoir

<i>présent</i>	<i>passé composé</i>	<i>impératif</i>
j'ai	j'ai eu	
tu as	tu as eu	aie
il, elle, on a	il, elle, on a eu	
nous avons	nous avons eu	ayons
vous avez	vous avez eu	ayez
ils, elles ont	ils, elles ont eu	
<i>imparfait</i>	<i>futur proche</i>	
j'avais	je vais avoir	
tu avais	tu vas avoir	
ils, elle, on avait	il, elle, on va avoir	
nous avions	nous allons avoir	
vous aviez	vous allez avoir	
ils, elles avaient	ils vont avoir	

§33 être

présent

je suis
tu es
il, elle, on est
nous sommes
vous êtes
ils, elles sont

passé composé

j'ai été
tu as été
il, elle, on a été
nous avons été
vous avez été
ils, elles ont été

impératif

sois

soyons
soyez

imparfait

j'étais
tu étais
il, elle, on était
nous étions
vous étiez
ils, elles étaient

futur proche

je vais être
tu vas être
il, elle, on va être
nous allons être
vous allez être
ils, elles vont être

§34 aller

présent

je vais
tu vas
il, elle, on va
nous allons
vous allez
ils, elles vont

passé composé

je suis allé(e)
tu es allé(e)
il, elle, on est allé(e)
nous sommes allé(e)s
vous êtes allé(e)s
ils, elles sont allé(e)s

impératif

va

allons
allez

imparfait

j'allais
tu allais
il, elle, on allait
nous allions
vous alliez
ils, elles allaient

futur proche

je vais aller
tu vas aller
il, elle, on va aller
nous allons aller
vous allez aller
ils, elles vont aller

§35 faire

présent

je fais
tu fais
il, elle, on fait
nous faisons
vous faites
ils, elles font

passé composé

j'ai fait
tu as fait
il, elle, on a fait
nous avons fait
vous avez fait
ils, elles ont fait

impératif

fais

faisons
faites

imparfait

je faisais
tu faisais
il, elle, on faisait
nous faisions
vous faisiez
ils, elles faisaient

futur proche

je vais faire
tu vas faire
il, elle, on va faire
nous allons faire
vous allez faire
ils, elles vont faire

§36 prendre

présent

je prends
tu prends
il, elle, on prend
nous prenons
vous prenez
ils, elles prennent

passé composé

j'ai pris
tu as pris
il, elle a pris
nous avons pris
vous avez pris
ils, elles ont pris

impératif

prends

prenons
prenez

imparfait

je prenais
tu prenais
il, elle, on prenait
nous prenions
vous preniez
ils, elles prenaient

futur proche

je vais prendre
tu vas prendre
il, elle, on va prendre
nous allons prendre
vous allez prendre
ils, elles vont prendre

§37 mettre

présent

je mets
tu mets
il, elle, on met
nous mettons
vous mettez
ils, elles mettent

passé composé

j'ai mis
tu as mis
il, elle, on a mis
nous avons mis
vous avez mis
ils, elles ont mis

impératif

mets

mettons
mettez

imparfait

je mettais
tu mettais
il, elle, on mettait
nous mettions
vous mettiez
ils, elles mettaient

futur proche

je vais mettre
tu vas mettre
il, elle, on va mettre
nous allons mettre
vous allez mettre
ils, elles vont mettre